

తెలుగు / TELUGU

పేపర్ II / Paper II

(సాహిత్యం) / (LITERATURE)

నిర్ధిష్ట సమయం : మూడు గంటలు
Time Allowed : Three Hours

గరిష్ట మార్కులు : 250
Maximum Marks : 250

ప్రశ్నపత్రం నిర్దిష్ట సూచనలు

ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయడానికి ముందు దయ చేసి క్రింద పేర్కొన్న ప్రతి సూచనను జాగ్రత్తగా చదవండి :

ఇక్కడ ఎనిమిది ప్రశ్నలను రెండు భాగాలుగా విభజించడమయ్యాంది.

అభ్యర్థి మొత్తం మీద ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.

ఒకటి, ఐదు ప్రశ్నలు తప్పనిసరి మిగిలిన వాటిలో ఏ మూడిటికైనా ప్రతి భాగంనుండి కనీసం ఒక ప్రశ్నను ఎంపిక చేసుకోని రాయాలి.

ప్రతి ప్రశ్నకు లేదా ప్రశ్నలోని విభాగానికి కేటాయించిన మార్కులు ఆ ప్రశ్న పక్కనే సూచించడమయ్యాంది.

సమాధానాలు తప్పనిసరిగా **తెలుగులోనే (తెలుగు లిపిలోనే)** రాయాలి.

ప్రశ్నలలో సూచింపబడిన పదపరిమితిని పాటించాలి.

వరున క్రమంలో రాసిన ప్రశ్నలే పరిగణనలోకి వస్తాయి కొట్టివేయకపోతే పాచ్చికంగా రాసిన సమాధానాలు కూడ పరిగణనలోకి వస్తాయి. ప్రశ్న-జవాబు ఎత్తంలో ఖాళీగా విడిచి పెట్టిన ఏ ఒక పుటనుగానీ పుటలోని కొంత భాగాన్నిగానీ తప్పనిసరిగా కొట్టివేయాలి.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are EIGHT questions divided in TWO SECTIONS.

Candidate has to attempt FIVE questions in all.

Questions no. 1 and 5 are compulsory and out of the remaining, any THREE are to be attempted choosing at least ONE question from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in TELUGU (Telugu script).

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

- Q1.** (a) ఈ క్రింది పద్యంలోని వస్తు రసభావశిల్పాలను వ్యాఖ్యానించండి : 10
 ఇదిమునినాథకన్యయనియెంతయునిస్పృహవృత్తినున్ననా
 హృదయమురాజుపు త్రివనియిక్కుమలాష్టినిజాభిజాత్య సం
 పదవైచేయించివన్ మదన బాణపరంపర కిప్పుడుండనా
 స్వదమయి సంచలించెనలిపాతవికంపిత పంకజాక్షతిన్
- (b) ఈ క్రింది పద్యంలోని నాటకీయశిల్పాన్ని వివరించండి : 10
 “దోవది బంధురంబయిన క్రోమ్యుడి గ్రమ్యనవిడ్చి వెండ్రుకల్
 దావలచేతబూని యసితచ్చవిభోల్చుమహోభుజంగమో
 నావిలసిల్లి ప్రేలంగ మనంబున బోంగు విషాదరోషవముల్
 గావగలేకబాష్పములుగ్రమ్యగదిగ్గన వేచి యార్తయై”
- (c) ఈ క్రింది పద్యంలోని వ్యక్తమవుతున్న అస్తిత్వ దృక్కొణాన్ని వ్యాఖ్యానించండి : 10
 “అరుణగభ్స్తి బింబముద యాదిపయిం బోడ తేరగెన్నెవో
 జెరుగును వంటకంబు వడపేందియలుం గుడువంగబెట్టుని
 ర్భూర కరుణాధురీణయగు ప్రాణము ప్రాణముతల్లి యున్నదే ?
 హారహార ! యెవ్వరింక ఉడుపారసి పెట్టెదరోప్పితాన్నముల్”
- (d) ఈ క్రింది పద్యంలో ప్రస్తుతమయ్యే సంభాషణావైచిత్రిని వివరించండి : 10
 “ఇట్టినిరర్థనెందుంగన, మేమనబోయిన సీవుమిక్కిలిన్
 దిట్టెదు, సాదుసంపదకు దిక్కుగుచున్ మొగ మొల్గ సీకికన్
 బుట్టునో యంటిమే, నితని పోడిమింగంటిమ ! వట్టిగొడుతా
 కట్టితడెంతయున్న నినుగాచేయ పెట్టుట వెళ్లగొట్టినన్”
- (e) వర్ణివిన్యాసవక్రతద్వాష్టా ఈ పద్యాన్ని విస్తేపించండి : 10
 “రాజులుకాంతియందు, రతీరాజులు రూపమునందు, వాహినీ
 రాజులు దానమందు, మృగరాజులు విక్రమ కేళియండుగో
 రాజులుభోగమందు, దినరాజులు సంతత తేజమందురా
 రాజులు మానమందు నగురమ్యన రాజకుమారు లందఱున్”

- Q2.** (a) దుష్టంత చరిత్రలో నన్నయ గారి ప్రసన్నకథాకవితార్థయుక్తిని వివరించండి. 20
- (b) గుణనిధికథలో శ్రీనాథుడు ప్రదర్శించిన పద్య నిర్మాణంలో భాగంగా లీతి సాందర్భాన్ని విశేషించండి. 20
- (c) ఆంధ్ర నాయకశతకంలో వ్యాజస్తుతి అలంకార వైభవాన్ని విశదీకరించండి. 10
- Q3.** (a) శ్రీకృష్ణరాయబార ఘుట్టంలోని నాటకీయ శిల్పాన్ని వివరించండి. 20
- (b) సుగాంత్రీశాలీనుల కథలో పెంగళి సూరన ప్రదర్శించిన ప్రబంధ వక్రతను వివరించండి. 20
- (c) కాసుల పురుషోత్తమ కవికి శతకసాహిత్య రచనా సంవిధానాన్ని, పరిచయం చేయండి. 10
- Q4.** (a) మొల్లరామాయణం బాలకాండలో కనిపించే ప్రబంధ లక్షణాలను వివరించండి. 20
- (b) దుష్టంతుని ఆస్థానంలోని శకుంతల ప్రసంగం నేటి ఆధునిక స్తుకి కలిగించే స్వార్థాన్ని విశేషించండి. 20
- (c) శ్రీకృష్ణ రాయబారంలో తీక్కున ప్రతిపాదించిన రాజకీయకోణాన్ని విశదీకరించండి. 10

SECTION B

- Q5.** (a) కాల్పనిక భావావేశంలో కూడిన ఈ పద్యాన్ని రసదృష్ట్యా వ్యాఖ్యానించండి : 10
- ఇమ్మగుకాకుళమ్ముమెదలీ వఱకుంగల యాంధ పూర్వరా
 జ్యమ్ముల పేరు చెప్పిన హృదంతరమేవో చలించిపోవునా
 ర్ద్రమ్మగు చిత్తవృత్తుల పురాభవ నిర్దయమేని నెన్నిజ
 న్నమ్ములు గాగనీతనువున్న బ్రహమోంచునో యాంధరక్తముల్
- (b) ఈ క్రింది పంక్తులలోని మానవ స్వభావాన్ని వ్యాఖ్యానించండి : 10
“నిష్టలు చిమ్ముకుంటూ	నెత్తురు క్రక్కుకుంటూ
నింగికి నేనెగిరి పోతే	నేలకు నేరాలి పోతే
నిబి డాశ్చర్యంతో వీరు –	నిర్ద్ధారించునా వీరే” –
- (c) ఈ క్రింది పద్యంలో ధ్వనించే జీవన సంవేదనను వ్యాఖ్యానించండి : 10
- ఎంతకోయిల పాట వృధ యయ్యోకదా !
 చిక్కు చీకటివనసీమలందు
 ఎన్నివెన్నెలవాగులింకిపోయెనోకదా !
 కట్టికకొండల మీదమిటకరించి
 ఎన్నికస్తురిజింకవీదేరెనోకదా !
 మురికితిన్నెలమీద పరిమళించి
 ఎన్నిముత్తెపురాలు భిన్నమయ్య నోకదా !
 పండితనవెదురుజొంపములలోన
 ఎంతగంధవహనమెంత తంగెటి జున్న
 యెంతరత్కాంతి యెంతశాంతి
 ప్రకృతిగర్భమందు భగ్నమైపోయెనో
 పుట్టరాని చోట పుట్టుకతన

- (d) భావోద్యోగ మాధురీ దృష్టితో ఈ పద్యాన్ని వ్యాఖ్యానించండి : 10
 “తావులతోడ దేనియల ధారల జీవీలు వేణుగేతికా
 రావముతోడ మందగతులన్ జను మారుతముల్ విశాల బృం
 దావన వీధులందుయమునానవ భంగ మృదంగ వాద్యముల్
 ప్రోవస్థలింపగా వలపు తొందర పెట్టగ బోతినొంటియై”
- (e) వర్షనాత్మక దృష్టితో ఈ పంక్తులలో వ్యక్తమౌతున్న వైశిష్ట్యాన్ని తెలుపండి : 10
 “పృథివి నాయమ జఘన పీరమ్మునంజూచి
 జలమామెకంటి పాపల లోతులజూచి
 తేజమ్ము నామె ముఖ రాజీవమున గాంచి
 వాయుగతినామె నిశ్శాసముల గుర్తించి
 ఆకాశమామె మధ్యమునందు గమనించి
 నిఖిల సృష్టికి లకుమనే ప్రతీకగనెంచి” –
- Q6.** (a) ఆధునిక కథానికకు గురజాడ అప్పారావు చేసిన దోహదాన్ని తెలుపండి. 20
 (b) వస్త్రాశయలీతిలో ఆంధ్రాభిమానాన్ని ప్రబోధించిన కావ్యాలలో “ఆంధ్ర ప్రశ్న” స్థానాన్ని విశదీకరించండి. 20
 (c) మధ్యతరగతి భేషజాన్ని ఆత్రేయ యన్.జి.వో నాటకంలో చిత్రించినవైప్పాన్ని విశేషించండి. 10

- Q7.** (a) కృష్ణశాస్త్రి సహృదయుల హృదయాలలోని మధురవిరహాన్ని మేలుకొలిపేతీరును వివరించండి. 20
 (b) శ్రీ శ్రీ కలగన్న జగన్నాథరథం ఏమిటి ? ఆరథం నడిచే మార్గం ఏమిటి ? వ్యక్తికరించండి. 20
 (c) “అల్పజీవి” నవలలోని చైతన్య స్రవంతి సిల్పాన్ని విశదీకరించండి. 10

- Q8.** (a) ದಶಿತ ಕವಿತ್ಯಾನಿಕಿ 'ಗಬ್ಬಿಲಂ' – ಕಲಿಗಂಚಿನ ಸ್ವಾರ್ಥಿನಿ, ದಾಸಿ ವೈರಿಪ್ಪಾಯನಿ
ವಿಶದೀಕರಿಂಚಂಡಿ. 20
- (b) ಲಕುಮು ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ ಚೂಪಿನ ಪ್ರತಿಭಾವಿಕೆಯನಿ
ವಿವರಿಂಚಂಡಿ. 20
- (c) ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜ ಚರಿತ್ರ ನಿರ್ಣಯಾಂಶದಲ್ಲಿ ಶಾರದ ಲೇಖಲು ಕಲಿಗಂಚೆ ವಿಕಾಸಾನಿ
ವಿವರಿಂಚಂಡಿ. 10